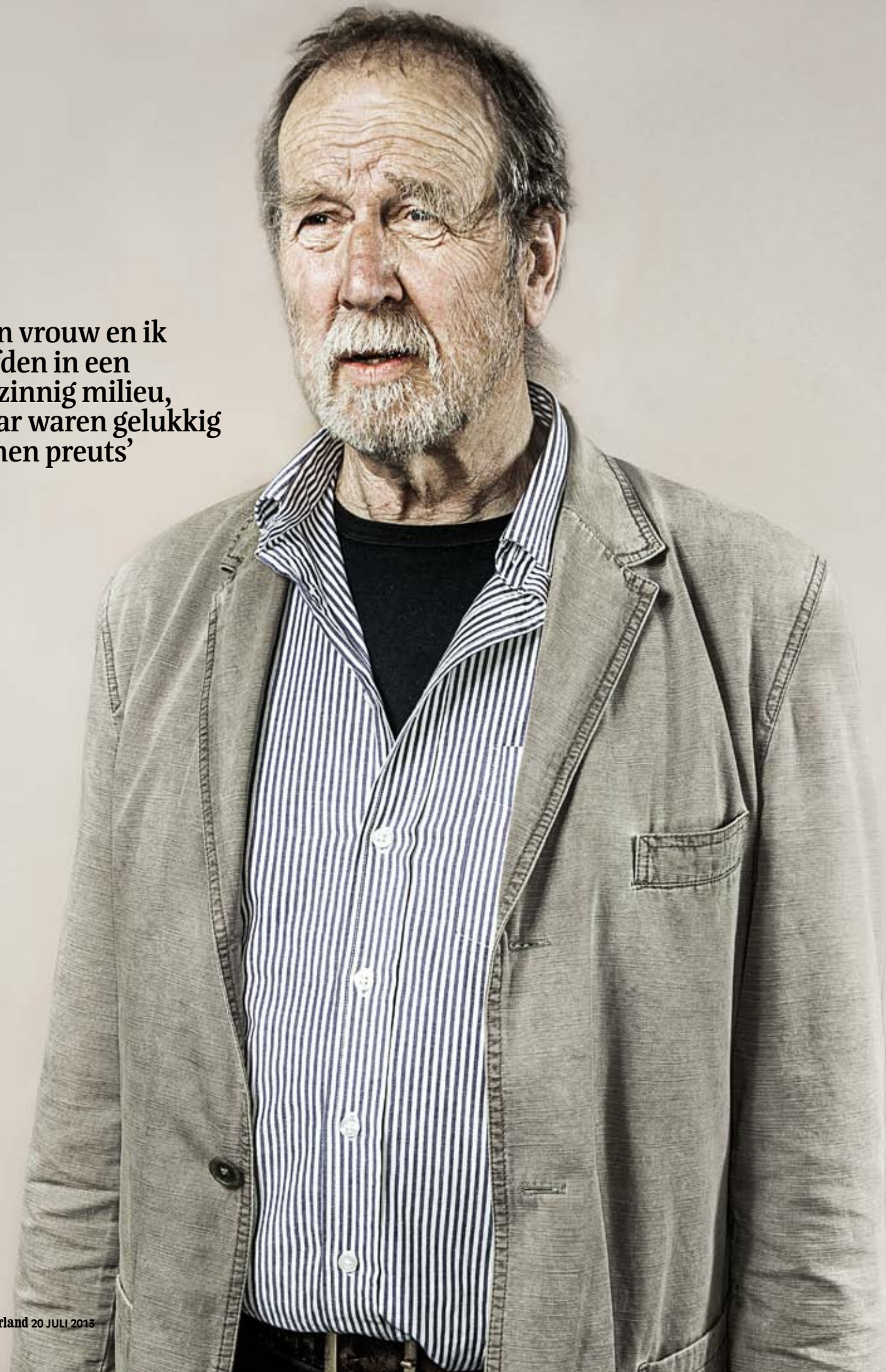

‘Mijn vrouw en ik leefden in een vrijzinnig milieu, maar waren gelukkig samen preuts’

‘Ik ben een driftige, woedende man die nooit ruziemaakt, maar absoluut begrijpt dat het leeft’

A.L. SNIJDERS (75)

Schrijver. Onlangs verscheen zijn nieuwe bundel zeer korte verhalen ‘Wapenbroeders’

HEBZUCHT&GIERIGHEID

‘Ik ben een schoolvoorbeeld van *penny wise and pound foolish*: ik heb geen wezenlijk verstand van geld. Ik bezuinig op de raarste dingetjes: bij Albert Heijn koop ik het liefst alles van Euro Shopper, maar dan ineens – in een soort van buitenaf onbeïnvloedbare flard – koop ik voor mezelf een heel dure fles wijn, die al die andere boodschapjes waar ik centen op heb beknipt weer tenietdoet. Ik ben in een geldloos milieu opgegroeid: bij ons thuis werd niet over geld gepraat omdat mijn vader het leven verachtte dat hij als zakenman moest leiden. Hij had eigenlijk musicus willen worden, maar dat ging niet door omdat zijn grootvader zijn viool stuksloeg om niet naar “dat kattengejank” te hoeven luisteren. Bij boekhandel Postma van Het Huis aan de Drie Grachten had ik een open rekening, maar mijn middenwegachtige karakter zorgde ervoor dat ik daar geen misbruik van maakte. Als ik zei dat ik een zeilboot wilde hebben en mijn vader vond dat ook leuk, dan kocht hij een zeilboot. En mijn grootvader gaf zijn AOW aan mij. Moet je je voorstellen: daar leefden mensen toen van, en ik kreeg het bij wijze van spreken als zakgeld. Pijnlijk.’

LUIHEID&GEMAKZUCHT

‘Het begrip *wu wei* ken ik heel goed: je moet handelen door niets te doen. Ik vind mezelf lui en ik vind dat ook het mooiste wat er is. Luiheid moet het uitgangspunt zijn, vergelijk het met een uitspraak als *festina lente*: haast je langzaam. Je moet wel iets doen, je moet nou eenmaal wat, maar dat moet je niet tot je speerpunt maken, en dat doen wij westerlingen natuurlijk wel. Ik geloof niet dat ik in mijn werk erg perfectionistisch ben. Ik heb een paar jaar geleden de Constantijn Huygensprijs gekregen, een zeer prestigieuze prijs in het literaire milieu, en in dat milieu word ik versleten voor een groot stilist. Ik heb daar altijd een beetje lacherig over gedaan, maar ik betrap mezelf er nu op

dat ik in mijn stukjes wel eens een woordje verander, iets wat ik vroeger nooit deed.’

JALOEZIE&AFGUNST

‘Mijn hele leven ben ik jaloers geweest op mensen die boeken publiceerden; dat ging pas over toen ik zelf boeken ging publiceren, pas zo’n beetje aan het einde van mijn leven. Ik was vroeger ook jaloers op mijn neven: enorme vrouwenversierders, veel meer dan ik, die de mooiste meisjes binnensleepten. Dat is geloof ik wel de oerjaloerie van een man: dat de vrouwen die hoog in je pikorde staan, worden weggekaapt. Op de kunstacademie raakte ik bevriend met Rinus van den Bosch, hij kwam uit de Schilderswijk. Zijn vader was inbreker en zijn moeder koffiejuf-frouw bij de marechaussee en ze waren heel arm en avontuurlijk. Die jongen had zo’n onvoorstelbaar tekentalent, daar was ik ontzettend jaloers op. Alles kon hij maken en daar had ik een niet-aflatende bewondering voor.’

LUST&WELLUST

‘Mijn vrouw en ik leefden in een vrijzinnig milieu, maar als outsiders. Ik ging niet in een commune, deed niet aan partnerruil, en gelukkig waren wij samen preuts. Dat kan natuurlijk ook anders, als alleen de vrouw naar een partnerclub wil bijvoorbeeld. Er wordt me wel verweten dat ik flirt, maar daar weet ik zelf niets van. Als je gewoon aardig bent tegen een vrouw, wordt al gauw over je gezegd dat je een flirt bent. Maar ik ben tegen mannen net zo aardig als tegen vrouwen, alleen wordt het bij vrouwen anders geïdentificeerd.’

GULZIGHEID&ONMATIGHEID

‘Volgens de regels over hoeveel je mag drinken, zou ik een alcoholicus zijn. Dat is belachelijk. Ik vind niet dat ik onmatig ben, ik ben ook nooit dronken, hoogstens wat licht in mijn hoofd. Mijn heimelijk genoegen, of eigenlijk heimelijke vreugde, is absurditeit: ik ben een groot liefhebber van het dadaïsme. Dat

iemand als Richard Hülsenbeck na de Eerste Wereldoorlog op het podium in een volle zaal durfde te zeggen: “Er zijn nog niet genoeg doden gevallen!” vind ik fantastisch, het is zo iets ruws, wat exact de zenuw raakt.’

WOEDE&WRAAK

‘Ik voel wel woede, maar ik onderdruk het meteen. De woede komt het meest opzetten als er bijvoorbeeld een jongen van achttien bijna tegen me aanrijdt in het verkeer. Dan kan ik heel goed begrijpen dat ik met een kruissleutel naast zijn auto ga staan en hem doodsla. Daarvan denk ik niet: o, zo iets zou mij nooit kunnen overkomen. Alleen: de rede is zo ontwikkeld dat die alles op slot gooit. Ik ben een ontzettend driftige, woedende man die nooit ruziemaakt, maar absoluut begrijpt dat het leeft. Ik denk er ook veel over na: over dat ik bij wijze van spreken de verkrachter van mijn zesjarige kleindochter zou kunnen vermoorden en dat ik dan zelfs een held zou zijn. Daar strijd ik tegen, dat ik die verkrachter zou kunnen doodslaan, dat moet niet gebeuren. Ook niet op staatsniveau. Zo’n hufter als een Teeven is iemand die het wezen van de democratie in de praktijk ondergraaft.’

HOOGMOED&IJDELHEID

‘Ik ben hoogmoedig en ijdel en ik houd nooit mijn bek: dat is vooral vervelend voor de mensen die dat steeds moeten meemaken, in het bijzonder voor mijn vrouw. Laatst zaten hier twee mensen met elkaar te praten en daar kwam ik gewoon tussen met een ander onderwerp. “Wat was dat weer bruut van je,” zei mijn vrouw later, en daar schaamde ik me toen voor. Ik ben een pleaser en wil graag aardig gevonden worden, al wordt dat wel wat minder nu ik ouder word. Toen ik 66 werd, was ik precies 33 jaar Amsterdammer geweest en 33 jaar Achterhoeker. Buiten reed een boer voorbij, ik stak mijn hand op, hij zette z’n trekker af, deed het deurtje open en ik zei tegen hem: “Ik ben 66 geworden vandaag. Ik ben vanaf nu een Achterhoeker!” Hij kwam naar beneden en zei: “Snijders, jij wordt nóóit een Achterhoeker, met die grote Amsterdamse bek van je!” Het mooiste antwoord dat ik had kunnen krijgen.’ ■